

Fremtidig politisk organisering og arbejdsform - Hedensted Kommune

UDKAST

8. juni 2021

Forord

Dette forslag til fremtidig politisk organisering og arbejdsform i Hedensted Kommune er udarbejdet på baggrund af en række politiske drøftelser, dels i gruppen af gruppeformænd og dels i det samlede byråd.

Forslaget skal sikre, at den politiske organisering og arbejdsform bedst muligt bidrager til at løse Hedensted Kommunes kerneopgaver og den strategiske retning, som byrådet udpeger.

I notatet gennemgås først baggrunden og udgangspunktet for forslaget. Herefter sættes ord på de principper og tilgange, vi gerne vil styrke og fastholde samt det, vi vil gøre mindre af.

Dernæst beskrives det konkrete indhold i forslaget til fremtidig politisk struktur og arbejdsform

1. Hvorfor foreslås ændringer i den politiske organisering og arbejdsform?

Som en del af budgetforliget for 2021-24 blev det aftalt at lave et serviceeftersyn af den politiske og administrative struktur. I Budgetaftalen står følgende: "Forligspartierne ønsker i 1. halvår 2021 at foretage et serviceeftersyn af den politiske og administrative struktur i kommunen med henblik på at vurdere, om der skal ske ændringer fra 1. januar 2022. Opgaven forankres i gruppeformandskredsen."

Den nuværende struktur har i sin grundform været gældende siden 2014. Sigtet er, at tilpasninger af den politiske struktur skal træde i kraft samtidig med overgangen til nyt byråd i januar 2022. Dette følger tidspunktet for de planlagte ændringer af den administrative organisering i forlængelse af det igangværende Serviceeftersyn.

Ifølge [projektbeskrivelsen](#) er det i sammenhæng med den politiske struktur vigtigt at få genbesøgt den politiske arbejdsform med henblik på at vurdere om den fungerer, som det oprindeligt var forudsat eller om der er behov for at foretage ændringer.

2. Udgangspunktet for forslaget

Serviceeftersynet har taget udgangspunkt i, at kerneopgave-tænkningen fastholdes, men at der er behov for justeringer af opgavefordelingen kerneområderne imellem og internt i de enkelte kerneområder.

Desuden skulle serviceeftersynet have fokus på en række områder, som har betydning for den politiske struktur:

- Sammenhæng mellem den administrative og politiske struktur
- Prioritering af klimainsatsen
- Opprioritering og koordinering af opgaver om strategisk by- og landsbyudvikling (herunder landdistriktsarbejdet)
- Koordinering og organisering af opgaveløsning mellem plan- og udviklingsområdet og det tekniske område
- Koordinering på ungeområdet
- Ansvar og opgaver i kerneopgaven Fritid & Fællesskab
- Ansvars- og opgavefordeling mellem Fritid & Fællesskab og Beskæftigelse i forhold til borgerservice og integration.
- Sikring af helhedsindsatser på social- og handicapområdet

I forhold til den politiske arbejdsform og mødesystematik har udgangspunktet været at vurdere både dialogmøder, temamøder, udvalgsmøder og byrådsmøder. Det gælder både indhold, form og rækkefølge af møderne samt antal medlemmer i udvalgene og politikernes tidsforbrug.

Ift. politikernes opgaver og tidsforbrug fastlægges også omfang og forventning til byrådsmedlemmernes deltagelse i bestyrelser, hvor de er politisk udpegede.

I serviceeftersynet er også set på organiseringen via udvalg: Antal udvalg, opgavemængde og opgavefordeling mellem udvalg.

3. Hvilke principper og tilgange vil vi gerne fastholde, som har betydning for den politiske struktur og arbejdsform?

I processen har der været fokus på at fastholde følgende velfungerende elementer:

- Kerneopgavetænkningen (og dermed fokus på borgerne)
- Omfattende borgerdeltagelse
- Tæt samspil mellem politisk og administrativt niveau
- Entydig placering af opgaver og økonomi på hhv. politiske udvalg og administrative områder.
- Stærk decentral model med forholdsvis flad og handlekraftig struktur - hurtig fra idé til handling
- Fleksibelt og løsningsorienteret tværfagligt samarbejde, som understøtter helhedsorienteret sagsbehandling (for borger og virksomheder). Dette både i den samlede organisering, på de enkelte kerneområder og på tværs af organisationen
- At afsættet for arbejdet er vores værdier: Ansvar, dialog og udvikling
- Sidst men ikke mindst skal den politiske struktur skal være forståelig og meningsfuld for både borgere og medarbejdere

4. Hvad vil vi gerne styrke, som har betydning for den politiske struktur og arbejdsform?

Vores nuværende organisering og arbejdsform er i store træk fra 2014, og der vil helt naturligt være dele, der har behov for at blive justeret. Enten fordi verden har ændret sig og nye opgaver og fokusområder er kommet til – og/eller fordi vi bevidst har et ønske om at opprioritere bestemte områder.

Indeværende oplæg har således fokus på at styrke:

- Det strategiske perspektiv på kommunens udvikling (vækst + det gode liv) i kombination med et ønske om øget udviklingskraft – særligt med fokus på vækst og udvikling af kommunen.
- Klimaindsatsen
- Sundhedsorganiseringen på tværs i organisationen
- Ungeindsatsen
- Det strategiske laddistriktsarbejde i en decentral kommune
- Sammenhængen i socialpolitikken på tværs af områder

5. Hvad vil vi mindre af?

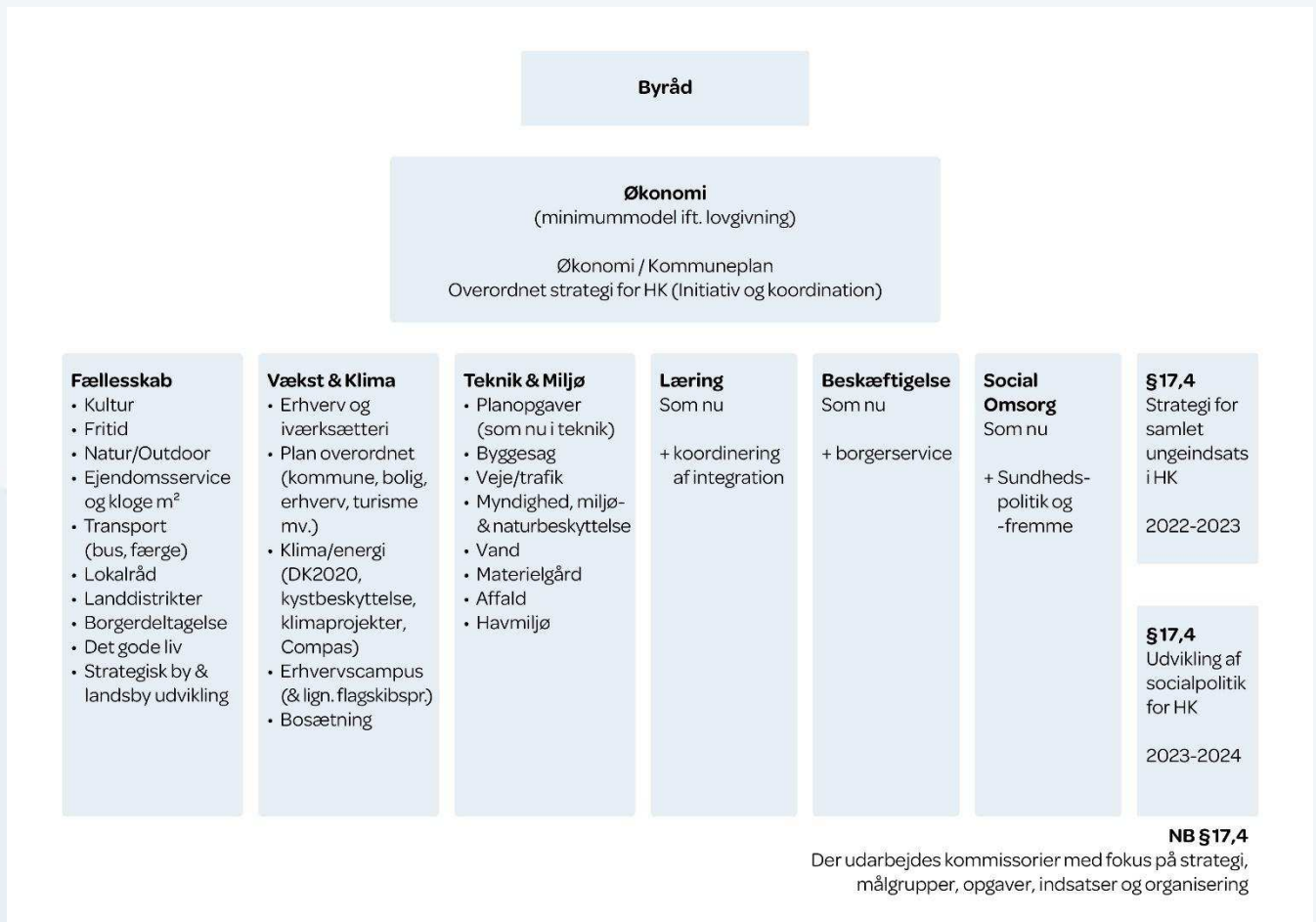
På baggrund af forandringer i omverdenen og på grund af de gode resultater vi har opnået, er der også nogle opgaver, vi fremover vil lægge op til at organisere anderledes.

Det er således vurderingen, at der ikke længere er behov for at koordinere arbejdet med borgerdeltagelse i et særskilt udvalg, og at det i stedet kan drives og forankres i sammenhæng med vores strategiske by- og landsbyudvikling og vores lokalrådsarbejde. Borgerdeltagelse er dog fortsat et markant fokusområde og skal tænkes ind i alle relevante sammenhænge og anvendes som arbejdsform i alle udvalg.

På integrationsområdet ser vi et markant lavere indrejsetal for flygtninge og indvandrere nu sammenlignet med årene omkring 2015. Integrationsafdelingen nedlægges og det koordinerende ansvar for opgaven placeres i Læringsudvalget. Administrativt bevares kompetencerne naturligvis, så der sikres en indsats for eksisterende og kommende flygtninge.

6. Forslag til fremtidig politisk organisering

I nedenstående model ses forslag til fremtidig politisk organisering.

Det væsentligste nye i forslaget til den politiske organisering er:

- Der etableres et nyt Vækst & Klima-udvalg, der skal understøtte et klart politisk ønske om øget vækst og udvikling på erhvervsområdet, i forhold til bosætning og på klimaområdet, hvor der er behov for en meget større indsats end nu.
- Fællesskabs-udvalget opprioriteres med fokus på opgaverne om borgerdeltagelse, Strategisk by- og landsbyudvikling, Ejendomsservice og natur/outdoor aktiviteter.

- Det nuværende udvalg for Politik, koordination & Økonomi reduceres til et egentligt økonomiudvalg, idet opgaverne med plan, bosætning og erhverv flyttes til det nye Vækst & Klima-udvalg. Økonomiudvalget har naturligvis fortsat det overordnede ansvar for økonomi, kommuneplan og kommunens overordnede strategiske udvikling.
- Borgerservice flyttes til Udvalget for Beskæftigelse og Udvalget for Læring overtager koordinationen af integrationsopgaven.

I det følgende ses en beskrivelse af ændringerne samlet set og de enkelte elementer i det. Beskrivelsen tager udgangspunkt i den grafiske models elementer. Det bemærkes, at der er tale om en overordnet beskrivelse af den nye struktur og arbejdsdeling mellem udvalgene, som efter en godkendelse vil skulle præcis nærmere og godkendes i form af en ny styrelsesvedtægt sidst på året 2021.

Økonomiudvalget

Det nuværende "Udvalg for Politisk Koordination og Økonomi" skifter navn til "Økonomiudvalg" og reducerer sine ansvarsområder. Opgaverne med lokalplaner, bosætning og erhverv flyttes til det nye Vækst & Klima-udvalg.

Udvalget har således ansvaret for de områder, som et økonomiudvalg jf lovgivningen som minimum skal have. Det handler overordnet set om kommunens økonomi og den samlede kommuneplan.

Derudover er økonomiudvalget ansvarlig for at tage initiativ til samt koordinere kommunens overordnede strategi. Dette skal ske i tæt samarbejde med det øvrige byråd og særligt det kommende "Udvalg for Vækst og Klima". Dette sker i en dialog mellem Økonomiudvalget og de øvrige udvalg, hvor Økonomiudvalget både kan være igangsættende af strategiarbejde på de enkelte udvalgsområder og sørge for koordinering af strategitiltag på tværs af kommunen / udvalgsområder.

Udvalget for Fællesskab

Det nuværende Udvalget for Fritid & Fællesskab ændrer navn til Udvalget for Fællesskab. Hovedfokus vil være på kultur, fritid og strategisk by- og landsbyudvikling. Derudover får udvalget ansvaret for nye opgaver i form af Natur/Outdoor (som er en voksende del af fritidslivet), Ejendomsservice og Kloge m2. Udvalget bliver også koordinerende for opgaver vedr. borgerdeltagelse samt Det gode liv. I forhold til det nuværende Fritid & Fællesskabsudvalg afgiver udvalget også nogle opgaver. Således overføres Borgerservice til Beskæftigelsesudvalget, Integration koordineres i Læringsudvalget ligesom koordinationen af Klima-strategien entydigt forankres i Vækst og Klima-udvalget.

Opgaverne i udvalget vil overordnet være:

- Kultur
- Fritid
- Natur/Outdoor
- Ejendomsservice og kloge m2
- Transport (bus og færge)

- Lokalråd
- Landdistrikter
- Borgerdeltagelse
- Det gode liv
- Strategisk by- og landsbyudvikling

Udvalget for Fællesskab vil fortsat have ansvaret for den eksisterende kerneopgave Fritid & Fællesskab. Den er beskrevet således:

– Man både bidrager til og deltager i fællesskabet og de fælles muligheder, så man selv og andre mennesker har et godt liv.

Udvalget for Vækst og Klima

En af de væsentligste ønsker med at ændre udvalgsstrukturen er sikre et markant styrket fokus på vækst og udvikling i Hedensted Kommune. Det gælder både i forhold til øget bosætning, tilgang af virksomheder og udvikling af Hedensted Kommune som en attraktiv kommune – dette med fokus på både centerbyer, landsbyer og landdistrikter. Opgaven omfatter også initiering og gennemførelse af større "flagskibsprojekter" i kommunen, som f.eks. Erhvervscampus ved HedenstedCenteret og Hedensted Midtby.

Udvalget får ansvar for bl.a. følgende områder:

- Erhverv og iværksætter
- Udførende på Kommuneplan-arbejdet (kommune, bolig, erhverv, turisme mv.)
- Klima/Energi-strategi (DK2020, Kystbeskyttelse, Klimaprojekter, Compas m.v.)
- Erhvervscampus og lign. flagskibsprojekter
- Bosætning

Der vedlægges et uddybende bilag med arbejdsfordelingen mellem Udvalget for Vækst & Klima, Udvalget for Teknik & Miljø og Udvalget for Fællesskab.

For at rammerne for Udvalget for Vækst & Klima og Udvalget for Teknik & Miljø er de samme som for de øvrige udvalg, skal der i 2. halvår 2021 defineres en kerneopgave for udvalget. Kerneopgaven skal ses i sammenhæng med kerneopgaven for Udvalget for Teknik & Miljø, da der er et vist overlap mellem opgaverne i de to udvalg.

Udvalget for Teknik & Miljø

Udvalget bevarer i vid udstrækning opgaverne fra det nuværende Udvalg for Teknik.

Opgaverne med koordinering af klimaindsatsen og større klimaprojekter flytter til det nye Udvalg for Vækst og Klima og opgaver med outdoor-aktiviteter og den naturpleje der knytter sig til det, overgår til Udvalget for Fællesskab.

Udvalget for Teknik og Miljø har således følgende overordnede ansvarsområder:

- Planopgaver (som nuværende i Udvalget for Teknik)

- Byggesag
- Veje/trafik
- Myndighed, miljø- og naturbeskyttelse
- Vand
- Materielgård
- Affald
- Havmiljø

Der vedlægges et uddybende bilag med arbejdsfordelingen mellem Udvalget for Vækst & Klima, Udvalget for Teknik & Miljø og Udvalget for Fællesskab.

For at rammerne for Udvalget for Teknik & Miljø og Udvalget for Vækst & Klima er de samme som for de øvrige udvalg, skal der i 2. halvår 2021 defineres en kerneopgave for udvalget. Kerneopgaven skal ses i sammenhæng med kerneopgaven for Udvalget for Vækst & Klima, da der er et vist overlap mellem opgaverne i de to udvalg.

Udvalget for Læring

Læring bevarer eksisterende opgaver og ansvarsområder. Samtidig overgår ansvaret for integration hertil, idet Læring rent administrativt tilføres med et nyt team, der står for koordinering og udførsel af integrationsindsatsen. Dette team forankres formelt i afdelingen "Børn og Familier", og arbejder dels her og dels på tværs af øvrige kerneområder, fx beskæftigelse. Det indebærer samtidig, at integrationsafdelingen nedlægges. Ændringen skyldes det markante fald, der de senere år har været i antallet af nytilkomne flygtninge til Danmark og Hedensted Kommune.

Kerneområdet Læring løser således forsat sin kerneopgave, der er defineret således:
"Sammen skaber vi bevægelse, så børn og unge i forpligtende fællesskaber udvikler sig til livsduelige og fremtidsparate mennesker"

Udvalget for Beskæftigelse

Beskæftigelse bevarer eksisterende ansvarsområder. Derudover overtager Beskæftigelsesudvalget opgaven med Borgerservice, da der er et meget tæt samarbejde mellem Beskæftigelse og Borgerservice om fælles borgere og opgaver særligt på ydelsesområdet.

Udvalget for beskæftigelse har således forsat ansvaret for sin kerneopgave, der er defineret således:

"Det enkelte menneske kommer i uddannelse eller job, som gør, at man kan klare sig selv økonomisk."

Udvalget for Social omsorg

Området bevarer eksisterende opgaver og ansvarsområdet.

Ansvaret for sundhed og sundhedsforebyggelse flyttes desuden hertil fra Udvalget for Fritid & Fællesskab, hvor det formelt set er placeret i nuværende struktur, om end opgaven

administrativt har været – og fortsat vil være – udført af Social Omsorg, som har ressourcerne til det. Det politiske ansvar flyttes derfor til Social Omsorg for derigennem at bringe overensstemmelse mellem politisk og administrativ organisering.

Udvalget for Social Omsorg har derfor fortsat ansvaret for sin kerneopgave, der er defineret således:

"Det enkelte menneske får omsorg, støtte og rådgivning der gør, at borgeren løbende udvikler sig til at kunne klare sig bedre og mere selv."

Udvalgsbetjening og samarbejdet mellem udvalg

Betjeningen af Udvalget for Læring, Udvalget for Social Omsorg og Udvalget for Beskæftigelse sker af direktøren (nuværende chefer) på de respektive områder.

Betjeningen af Udvalget for Fællesskab, Udvalget for Vækst og Klima samt Udvalget for Teknik og Miljø sker af direktøren for det samlede kerneområde Vækst, Teknik & Fællesskab med hjælp fra cheferne på kerneområdet. Direktøren deltager som udgangspunkt altid i møderne med mindre andet aftales med formandsskaber og udvalg.

For at sikre bedst mulig samarbejde på tværs af udvalgene opfordres til at udvalgene mødes på tværs, fx ved at have fælles temadrøftelser eller fælles behandling af konkrete sager. Dette gælder særligt mellem Udvalget for Fællesskab, Udvalget for Vækst og Klima samt Udvalget for Teknik og Miljø.

§17 stk. 4-udvalg

Der etableres i perioden 2022-2025 to §17, stk. 4-udvalg. Et udvalg i forhold til Ungeindsatsen i 2022-23 – og et udvalg med fokus på udvikling af en samlet socialpolitik for Hedensted Kommune (2023-24).

- **Strategi for samlet ungeindsats (2022-23)**
Der ønskes en styrkelse af indsatsen overfor de unge i Hedensted Kommune. Opgaven handler i udgangspunkt om at få lagt en strategi for den samlede ungeindsats – herunder afklaring af målgruppe, opgaver, fremtidige tilbud og indsatser til de unge – og i forlængelse heraf organisering af indsatsen. Udvalget skal afslutte sit arbejde i 2023.
- **Udvikling af socialpolitik for Hedensted Kommune (2023-24)**
For at sikre en sammenhængende socialpolitik på tværs af områderne i Hedensted Kommune lægges der op til etableringen af et §17,4 udvalg til at arbejde med dette og udforme den ønskede politik og strategi for området. Da socialområdet og den fremtidige tilrettelæggelse af opgavefordelingen mellem stat, regioner og kommuner i øjeblikket er under afklaring på nationalt niveau igangsættes arbejdet når resultatet af den nationale evaluering er kendt.

For begge udvalg gælder det, at byrådet forud for igangsættelsen af udvalgsarbejdet skal godkende et kommissorium for arbejdet. Kommissoriet vil bl.a. skulle præcisere formål, medlemmer (både byrådsmedlemmer, forvaltning og eksterne aktører kan indgå), arbejdsform og forventning til slutprodukt. Udarbejdelsen af kommissoriet for §17,4 udvalget vedr. Ungeindsats igangsættes i efteråret 2021, så udvalget kan komme i gang med arbejdet fra starten af den nye byrådsperiode. Kommissoriet for udvalget om socialpolitik udarbejdes i 2022, når også resultatet af den nationale evaluering af socialområdet er kendt.

Byrådet kan altid senere beslutte at nedsætte yderligere §17 stk. 4-udvalg, hvis det måtte ønskes.

7. Politiske arbejdsformer

For at skabe de bedst mulige rammer for byrådets og udvalgenes arbejde er der i processen med gennemførelsen af Serviceeftersynet skabt enighed om en række anbefalinger.

Anbefalingerne har til formål:

- At sikre gode arbejdsforhold for byrådsmedlemmerne bl.a. ved at samle møder på færre dage
- Nøjere at klarlægge krav og tidsforbrug for byrådsmedlemmernes deltagelse i bestyrelser m.v.
- En nærmere afklaring af gruppeformandskredsens rolle, udvalgsformandskabernes funktion og administrationens betjening af det politiske niveau
- Fastholde det strategisk fokus i det politiske arbejde og
- Præcisering af mandater til ikke stående udvalg, så deres opgaver bliver klare.

Anbefalingerne omfatter:

Byrådet ændrer navn til Kommunalbestyrelsen

Byrådet ændrer navn til Kommunalbestyrelse for dermed at signalere, at vi har en bestyrelse for en geografisk stor men samlet kommune i stedet for en bestyrelse/et råd for en enkelt by.

Dialogmøder erstattes af én samlet mødedag:

- Dialogmøderne i sin nuværende form på udvalgs-mandage nedlægges
- Der etableres lang mødedag sidste onsdag i måneden med de emner, der i dag drøftes på dialogmøder og temamøder (formen præciseres og kan variere efter behov). Mødedagen varer fra kl. 12 – 15.30 med ½ times pause inden byrådsmøde starter kl. 16.00. Mødedagen varet til byrådsmødets afslutning. Partierne vurderer selv, om gruppemøderne skal placeres samme formiddag.
- Der samles op på erfaringerne med en lang mødedag efter 1 år.

Temamøder og byrådsmøder holdes uændret sidste onsdag i måneden.

Udvalgsmøder:

Møderne holdes mandag / tirsdag som nu – dog således at byrådsmedlemmer og chefer ikke har overlappende møder mellem to udvalg. De enkelte mødetidspunkter koordineres ift. hvilke udvalg, der etableres.

Antal medlemmer i udvalg

- Der vil være 5 medlemmer af hvert stående udvalg
- Der vil være 7 i Økonomiudvalget

Præcisering af gruppeformandskredsens rolle:

Kredsens rolle defineres og beskrives i form af en forretningsorden (efterår 2021). Input til rollen: Understøtter samarbejdet i byrådet - Drøftelser af proces for større temaer og opgaver i byrådet - Politiske sonderinger af div. emner - Aktuelle temaer med kort varsel

Detaljeringsniveau vs. Strategisk niveau i den politisk sagsbehandling:

For at fastholde og sikre et godt strategisk fokus i arbejdet gennemfører det nye Byråd i 1. halvår 2022 en "Vision 2025"-proces. Her vælges fokusområder og mål for de kommende 4 år. Dette skal tænkes i sammenhæng til udvalgenes strategiske fokusområder.

Ved opstart af nyt byråd drøfter og aftaler hvert enkelt stående udvalg desuden følgende:

- Hvad udvalget gerne vil udrette de kommende 4 år. Herudfra laves strategiske fokusområder (gerne med effektmål). Opfølgning halvårligt.
- Årshjul for udvalgsarbejdet for at sikre gennemførelse af fokusområder og dermed fastholde langsigtet strategisk fokus i arbejdet
- Udvalget drøfter og fastlægger egne arbejdsformer: Temadage, besøg, mødeafvikling mv.
- Ønsker til udformning af sagsfremstillinger for at sikre strategisk niveau

Formandskaberne med formand og næstformand i de enkelte udvalg fastholdes:

Det anbefales at fastholde den nuværende ordning med formandskaber i de enkelte stående udvalg med formand og næstformand. Ved udvalgenes opstart tages en fælles drøftelse af hhv. formandsskabets og direktørens rolle, så denne er tydelig for alle udvalgsmedlemmer. Formandskabet orienterer det samlede udvalg om arbejdsform, opgaver og indhold af formandsmøder (Opgaver er fx forberedelse af dagsordener, borgerhenvendelser og nye love/tiltag)

Kodeks for hvad byrådet kan forvente af Administrationen:

Administrationen udarbejder til opstart af nyt byråd forslag til "kodeks" for, hvad hele byrådet kan forvente af forvaltningen – herunder sikring af lige adgang til information og svar på spørgsmål

Omfang og forventning til byrådsmedlemmernes deltagelse i bestyrelser

Der foretages en afklaring af krav og tidsforbrug for byrådsmedlemmernes deltagelse i bestyrelser m.v., hvor de er politisk udpegede:

- Der laves en oversigt over, hvilke bestyrelser byrådet sidder i eller udpeger til. For at reducere/prioritere antallet af poster noteres følgende så vidt muligt for hver enkelt bestyrelsespost;
 - Hvad rollen indebærer
 - Om den bør varetages af et byrådsmedlem eller kan varetages af baglandet
 - Relevans i forhold til kommunens økonomiske interesse samlet set
 - Om der er en relevant sammenhæng til konkrete fagudvalg.
 - Eventuelle vederlag, inkl. størrelse. Deadline for oversigt sommer 2021
- Der skal aftales systematik for tilbagemeldinger fra bestyrelsesarbejdet til byråd/udvalg
- Der arrangeres et forløb, hvor byrådsmedlemmer klædes formelt på til rollen som bestyrelsesmedlem

Byrådsmedlemmerne opfordres til i egne politiske grupper at foretage en kritisk gennemgang af egen tid samt hver især vurdere individuelt engagement i diverse projekter, lokale grupper og lign.

Præcisering af mandater til ikke-stående udvalg og råd:

Der skal ske en præcisering af mandater til ikke-stående udvalg og råd. Det indebærer, at der udarbejdes kommissorier med mandat for de enkelte fora, når vi kender antal /opgavefelter for de råd og nævn, der er selv-besluttede og hvor rådernes opgaver ikke er beskrevet i lovgivningen. Herunder beskrives arbejdsdeling med stående udvalg.

8. Økonomi

Forslaget til ny politisk organisering og arbejdsform forventes ikke umiddelbart at føre ikke til øgede udgifter.

9. Næste skridt

Efter behandling i byrådet den 23. juni 2021 påbegyndes det mere detaljerede og formelle forberedelse, herunder beskrivelse af styrelsesvedtægt.

Denne fremlægges til politisk beslutning i byrådet efter valget den 16. november 2021.

Bilag 1 – Oversigt over afgrænsning af opgaver på Klima, teknik og miljøområdet mellem de tre foreslåede udvalg.

Miljø (TEKNIK og MILJØ)

De fysiske omgivelser og betingelser som mennesker, dyr og planter lever under med gensidig påvirkning

Opgaver der regulerer aktiviteter i det omgivende miljø

- Grundvand (beskyttelse af drikkevand / myndighed)
- Jordvarmeanlæg
- Landbrug, produktion
- Råstoffer
- Naturbeskyttelse
- Biodiversitet
- Vandløb, drift
- Vandløb, myndighed
- Vandløb restaurering
- Havmiljø, myndighed (vi har ikke myndighed)
- Myndighedsopgaver inden for spildevandsområdet
- Affaldsområdet
- Havmiljø, genskabelse af biotoper

Fællesskabet-udvalg:

- Naturgenopretning
- Friluftsliv
- Kanosejlads
- Beskyttelsesområder, fredninger, fortidsminder

Klima (VÆKST & KLIMA)

Er områdes vejrforhold med hensyn til temperatur, nedbør, fugtighed, lufttryk mm. målt over en længere periode.

Opgaver der kan imødegå klimaforandringerne eller mindske aktiviteter der påvirker klimaet.

- Fastsætte konkrete målbare mål og initiativer for DK2020 temaerne om forbrug og emission.
- Reduktion af Co2 udledning
- Landbrug, udledninger
- Jordhåndtering
- Vådområder, VMPIII mm.
- Lavbundsjorder, multifunktionel jordfordeling
- Iværksætte og drive kampagner der påvirker borgere og virksomheder
- Varmeforsyning både myndighed og udvikling
- Stigende grundvand
- Kystbeskyttelse
- Energi – solceller, vind m.v.